

seph videns tumidam sponsam suam. Cæterum potest etiam dici, quod volebat eam dimittere ad tempus, usque dum scilicet cognosceret cauam, quam apprehendebat, & a qua maxime affligebatur; quod proprie non est dimittere uxorem, sed domum uxoris.

Ad IX. Angelicus dicit, Hieronymum vocare nuptiam concubitum; & quia inter Mariam, & Joseph nunquam fuit nuptialis concubitus, ideo dixit, inter ipsas nunquam fuisse nuptias. Distinguenda igitur sunt semper, ut omnis æquovocationis tollatur occasio, Matrimonium ratum, & non consummatum, & matrimonium ratum, & consummatum. Quando aliqui Patres dicunt inter Mariam, & Joseph non fuisse matrimonium, intelliguntur de matrimonio rato, & consummato; quando vero cæteri omnes assertunt verum fuisse matrimonium, intelligendi sunt de matrimonio rato, non consummato, quod verum est matrimonium ex dictis supra, & ex dicendis inferius.

Ad X. Falsum est, quod matrimonium intrinsece dicat copulam conjugalem. Quomodo autem concordetur in B. Virgine virginitatis votum cum matrimonio, in sequenti Dissertatione videbitur.

Dicimus II. Caussas, propter quas Deipara Virgo debuit Matrimonio jungi, plures a Patribus assignari; easque omnes veras, legitimas, ac ineluctabiles esse. Prima caussa fuit honor B. Virginis, ac etiam Christi Domini; si enim Iudei ignorantes fecunditatem Virginis, didicissent, eam peperisse, facile dixissent; eam concepisse ex stupro, & fornicatione, & Christum spuriū existimat, ac tradidissent. Hanc caussam afferunt Origenes, vel quisquis alius sit author homiliæ 1. in diversa Scripturarum loca apud Origenem, Basilius homilia de humana Christi generatione, Hieronymus in cap. 2. Matthæi, Ambrosius lib. de Institut. Virginis, & lib. 2. in Lucam, Bernardus serm. 2. de laudibus B. Virginis. Contra hanc rationem præcipue ut eam concipiunt, & proponunt Hieronymus, & Etius Origenes; ne scilicet Maria a Iudeis lapidaretur, ut adulera; insurgunt aliqui dicentes: Si peperisset innupta, non fuisset adultera; innupta enim fornicari quidem potest, adulterari non potest; adeoque lapidari non debuisset. A respondet S. Thomas 3. par. qu. 29. art. 1. ad 4. vers. hisce. Ad quartum dicendum, quod ju-

dicio adulterarum lapidabitur secundum legem non solum illa, qua jam erat sponsata, vel nupta, sed etiam illa, qua in domo patris custodiebatur, ut virgo quandoque nuptura. Unde dicitur Deuteronom. 22. Si non est in puella inventa virginitas, lapidis obruent eam viri civitatis illius, & morietur, quia fecit nefas in Israël, ut fornicaretur in domo patris sui, vel potest dici secundum quodam, quod B. Virgo erat de stirpe Aaron: unde erat cognata Elisabeth, ut dicitur Luca 1. Virgo autem de genere sacerdotali, propter stuprum occidebatur: Legitur enim Leviticus 21. Sacerdotis filia si deprehensa fuerit in stupro, & violaverit uenomen patris sui, flammis exuretur. Quidam referunt verbum Hieronymi ad lapidationem infamia.

Secunda caussa dicitur a Patribus ut mysterium Dominicæ Conceptionis diabolo celaretur; quia quem videret Virginem matrimonio junctam cum Josepho putare poterat, Christum non fuisse de Virgine natum, sed de muliere nupta, ac a viro suo cognita. Hanc caussam memorant Chrysostomus, Basilus, Hieronymus, Ambrosius, Bernardus locis citatis, & eam afferunt fuisse primus a S. Ignatio martyre allata. Contra hanc caussam Scotus in 4. dist. 30. qu. 2., Abulensis, & Maldonatus insurgunt dicentes, primo, quod virginitas consistens in nativa integritate corporis, poterat naturas liter ab Angelo cognoisci; secundo, quia uteri feminæ obseratio, in qua consistit Virginitatis sigillum, poterat etiam ab Angelo facile deprehendi; tertio, quia per negationem, hoc est, quia nullum actum venereum, nullam copulam conjugalem viderat; Angelus quoque servatam Virginitatem agnoscet. At respondemus etiam cum S. Thoma cit. loco, ad 3. sic: Ad tertium dicendum, quod sicut Augustinus dicit in 2. de Trinit. Diabolus multo potest virtute sue natura, a quibus tamen prohibetur virtute divina. Et hoo modo potest dici, quod virtute naturæ sue diabolus cognoscere poterat, Marrem Dei non fuisse corruptam, sed Virginem: prohibebatur tamen a Deo cognoscere modum partus divini. Quod autem postmodum cum aliquis cognovit diabolus esse filium Dei, non obstat: quia jam tempus erat, ut Christus suam virtutem contra diabolum ostenderet, & persequitionem ab eo concitatam patet. Sed in infantia oportebat impediri malitiam diaboli, ne cum acris persequetur, quando Christus nec pati disposuerat, nec